

TÜRKİYE'DE ÇEVRE KORUMA VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ (ÇKİD) İLE MÜCADELEYE AYRILAN KAMU KAYNAKLARININ İZLENMESİ:

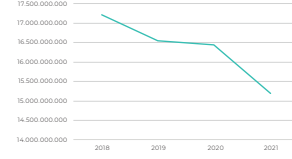

14 BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİNİN 2021 BÜTÇESİ BİR DEĞİŞİKLİĞE İŞARET EDİYOR MU?

14 BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ VE BAĞLI KURUMLAR ÇKİD HEDEFLERİ BÜTÇESİ TOPLAMI

2018 yılında 17 milyar TL iken 2021 yılında 23,5 milyar TL'ye yükselmiştir. Cari fiyatla artış gösteren ÇKİD bütçesi 2018 sabit fiyatıyla azalma göstermekte ve 2018 yılında 17 milyar olan bütçe 2021 yılında 15 milyar TL'ye düşmektedir.

Son yıllarda insan kaynaklı iklim yıkımı dikkate alındığında ÇKİD bütçesinin enflasyon karşısında erimesi kabul edilemez

14 BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ VE BAĞLI KURUMLAR ÇKİD HEDEFLERİ 2021 BÜTÇESİ

14 büyükşehir belediyesi ve bağlı kurumların bütçesi incelendiğinde 2021 yılında İstanbul'un en yüksek bütçe ayırdığı görülmektedir.

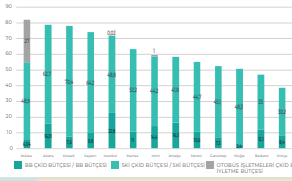

Büyükşehirlerin iklim değişikliği için daha çok kaynak ayırmaları, hem seragazi salımları azaltmak hem de iklim değişikliğinin sonuçlarından korunmak için elzemdir.

14 BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ VE BAĞLI KURUMLARI PERFORMANS PROGRAMLARI, ÇKİD İLE İLGİLİ PERFORMANS HEDEFLERİ VE 2021 BÜTÇESİNE ORANLARI

Büyükşehirlerin ÇKİD için ayırdıkları bütçeyi karşılaştırmak için daha iyi bir gösterge bütçelerinin içinden ayırdıkları orandır. Bu oran Ankara büyükşehir belediyesi ve bağlı kurumlarının toplam bütçeleri içinden ÇKİD ile ilgili en yüksek payı ayırdığını göstermektedir. Adana ve Kocaeli'nden sonra Kayseri ve İstanbul gelmektedir.

Büyükşehir belediyeleri ÇKİD bütçelerini ağırlıklı olarak su kanalizasyon idareleri üzerinden ayırmaktadırlar. Belediyelerin kendi bütçelerinden daha çok bütçe ayırmaları gereklidir.

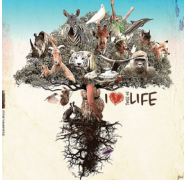

ÇKİD BÜTÇESİ İÇİNDE AZALTIM HEDEFLERİNİN PAYI

14 büyükşehir belediyesi ve bağlı kurumlarının 2021 performans hedefleri azaltım, uyum, atık ve diğer çevre açısından sınıflandırıldığında azaltıma ayrılan payın en düşük bütçe kalemi olduğu görülmektedir. İncelenen 14 büyükşehirin Gaziantep hariç 13'ünün performans hedefleri içinde azaltım için ayırdığı payın, uyum ya da atık hedeflerinden düşük olması olumsuz bir durum olarak dikkat çekicidir.

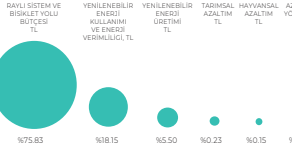

Küresel ısınma ve iklim krizine önemli etkisi olan kentlerin emisyon azaltım hedeflerinin payı artmalıdır sahip olması beklenmelidir.

14 BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ VE BAĞLI KURUMLARIN UYUM BÜTÇELERİNİN ALT HEDEFLERE GÖRE DAĞILIMI

14 büyükşehir belediyesi ve bağlı kurumların azaltım hedefleri incelendiğinde %76'sının raylı sistemle ilgili olduğu görülmektedir.

Yenilenebilir enerji üretimi, kullanımı ve verimliliği, tarımsal ve hayvansal azaltım konularına bütçe ayrılmalıdır.

ÇKİD BÜTÇESİ İÇİNDE UYUM HEDEFLERİNİN PAYI

14 büyükşehir belediyesi ve bağlı kurumlardan 10 tanesi uyum için ÇKİD bütçesinin %40'ından fazlasını ayırmaktadır. Kayseri, Adana, Balikesir ve Bursa ÇKİD Bütçelerinin %50'den fazlasını uyum için ayırmaktadırlar.

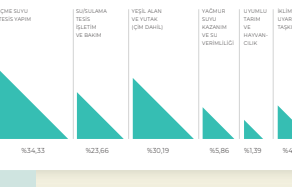

Azaltım bütçesinin düşük olmasının, uyum bütçesinin sürekli artmasına neden olacağı dikkate alınmalıdır.

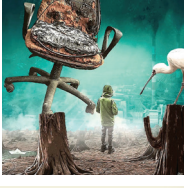

14 BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ VE BAĞLI KURUMLARIN UYUM BÜTÇELERİNİN ALT HEDEFLERE GÖRE DAĞILIMI

14 büyükşehir belediyesi ve bağlı kurumların uyum bütçesinin %58'i belediyelerin klasik görevi olan içme suyu tesisi yapımı ve bu tesislerin işletilmesine gitmektedir.

Yutak alanlar çim ve yeşil alanları azaltılarak bütçelendirilmelidir. Uyumlu hayvancılık ve tarım; yağmur suyu geri kazanımı, suyun verimli kullanımı için bütçe artırılmalıdır.

ÇKİD BÜTÇESİ İÇİNDE ATIK HEDEFLERİNİN PAYI

14 büyükşehir belediyesinin 8 tanesi ÇKİD ile ilgili bütçelerinin yaklaşık %40'ından fazlasını atık için ayırmaktadırlar.

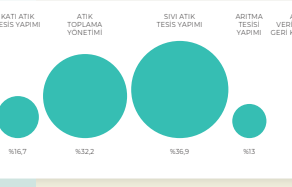

ÇKİD için ayrılan bütçe azaltım ve uyuma daha çok pay ayrılması yararlı olacaktır.

14 BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ VE BAĞLI KURUMLARIN ATIK BÜTÇELERİNİN ALT HEDEFLERE GÖRE DAĞILIMI

14 büyükşehir belediyesi ve bağlı kurumların atık bütçeleri incelendiğinde katı atık ve sıvı atık tesisi yapımına bütçelerinin %54'ünü ayırdıkları görülmektedir.

Aritma tesislerine, atık verimliliği ve geri kazanımına ayrılan bütçe mutlaka artırılmalıdır ve geri kazanıma ayrılan yüzde birden düşük bütçe yetersizdir, artırılmalıdır.